

Obradował Zespół ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w MSZ

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych 16 grudnia 2015 r. odbyło się kolejne spotkanie międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W posiedzeniu wzięli udział adw. Mikołaj Pietrzak, przewodniczący Komisji Praw Człowieka przy NRA oraz adw. Justyna Metelska, wiceprzewodnicząca tej Komisji.

Podczas obrad Zespołu przedstawiono aktualny stan wykonywania wyroków ETPCz przez Polskę, w tym spraw zamkniętych przez Komitet Ministrów Rady Europy w 2015 r. Zostały też przedstawione informacje właściwych resortów i innych podmiotów na temat postępów w realizacji poszczególnych wybranych wyroków Trybunału przeciwko Polsce. Poszczególne sprawy referowali przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Zdrowia.

Spotkanie otworzył min. Aleksander Stępkowski, podsekretarz stanu do spraw prawnych, traktatowych oraz praw człowieka w MSZ. Przedstawił działalność Zespołu jako przykład skutecznej współpracy międzyresortowej, wskazując jednocześnie na statystyki pokazujące wzrost orzeczeń uznawanych przez Komitet Ministrów Rady Europy za wykonane. Jednocześnie podkreślił, że przed Zespołem nadal jest wiele wyzwań, m.in. kwestie przewlekłość postępowań oraz tymczasowych aresztowań. Min. Stępkowski wyraził też swoje zaniepokojenie łatwością wydawania przez ETPCz orzeczeń stwierdzających naruszenie zakazu tortur.

Spotkaniu przewodniczyła Justyna Chrzanowska, pełnomocnik ministra spraw zagranicznych ds. postępowań przed ETPCz, która przedstawiła szczegółowe statystyki dotyczące polskich spraw na agendzie Komitetu Ministrów Rady Europy za ostatnie pięć lat. Zreferowała również postępy w realizacji poszczególnych wyroków Trybunału przeciwko Polsce.

W dyskusji udział wzięli m.in. dr Hanna Machińska z Biura Informacji Rady Europy, Krzysztof Olkowicz, zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich, Barbara Grabowska z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, r.pr. Magdalena Witkowska z Komisji Praw Człowieka przy KIRP, przedstawicielka Amnesty International w Warszawie, przedstawiciel Biura Rzecznika Praw Dziecka oraz przedstawiciel Rządowego Centrum Legislacji.

W dyskusji głos zabrał m.in. adw. Mikołaj Pietrzak, który wyraził uznanie dla działań dyrektor Justyny Chrzanowskiej – dzięki kierowanemu przez nią Zespołowi doszło do wykonania wielu wyroków ETPCz. Pan Mecenaz zwrócił się też z prośbą o udostępnienie statystyk dotyczących proporcji między ugodami i jednostronnymi deklaracjami kończącymi postępowania ETPCz w sprawach polskich. Jednocześnie podkreślił, że trudno dziś mówić o prawach człowieka, nie nawiązując do tego, co dzieje się w ostatnich tygodniach wokół Trybunału Konstytucyjnego. Zapytał, czy strona rządowa nie obawia się radykalnego wzrostu spraw związanych z brakiem efektywnego środka odwoławczego gwarantowanego na mocy art. 13 oraz naruszeniem prawa do sądu przewidzianego art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka. Pytał też o to, czy w związku z tempem przygotowywania i głosowania ustaw, zapewnione są właściwe konsultacje eksperckie opiniujące zgodność treści ustaw z Konwencją.

Podczas spotkania szczegółowo omówiono kwestie zmierzające do wykonania wyroku pilotażowego *Rutkowski i inni przeciwko Polsce* w zakresie ewentualnej zmiany Ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Podano też informacje nt. postępu w realizacji wyroku ws. *Grabowski przeciwko Polsce* w kontekście wyeliminowania błędnej praktyki stosowania art. 27 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, a także informacje nt. realizacji wyroku ws. *Płonka przeciwko Polsce* w związku z wejściem w życie

Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości ws. sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyśpieszonym. Zreferowano również działania nt. zmian wprowadzonych do Kodeksu karnego wykonawczego w celu wykonania wyroków z grupy *Horych i Piechowicz przeciwko Polsce*. Poinformowano, iż wyrok w sprawie *Bączkowski i inni przeciwko Polsce* został wykonany.

Omawiano również sprawy dotyczące praw reprodukcyjnych, wykonania wyroku ws. tajnych więzień CIA oraz wykonania wyroku w sprawie *Kędzior przeciwko Polsce*.

Każdy z uczestników otrzymał raport z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2014 r.